

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
2006/00881 ME/ME3 LPØ:MK

Vår ref.
2010003033-

Dato
03.11.2010

Høring – Medietilsynets gjennomgang av NRKs tjenester på nye medieplattformer

Vi viser til Kulturdepartementets brev av 23.08.2010 om ovennevnte. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) har følgende merknader til høringen:

1. Generelle merknader til saken

Vi deler langt på vei de vurderingene Medietilsynet har gjort. Vi legger til grunn at NRK skal ha en tilstedeværelse på nye plattformer og utvikle nye tjenester basert på ny teknologi. Vi ser imidlertid at det oppstår noen problematiske eller uklare avveininger, mellom på den ene siden utviklingen av nye tjenester med utgangspunkt i ny teknologi og nye plattformer, og på den andre siden i hvor stor grad tjenestene kan fremstå som konkurransevridende i favør av NRK som allmennkringkaster. Her er vi særlig opptatt av at NRK som en stor og viktig aktør i et stort, og stadig mer konvergerende marked, ikke skal ha fordelaktige vilkår i forhold til andre eksterne aktører.

Utfordringer og muligheter må vurderes ut fra hensyn til demokratisk deltakelse, innovasjon og tjenesteutvikling. Medietilsynet er bedt om å se denne gjennomgangen i sammenheng med forhåndsgodkjenningen, selv om Medietilsynet ikke skal vurdere tjenestenes eventuelle konkurransebegrensende effekter. Vi viser til vårt høringssvar til utkast til kgl.res. av mars i år om regler for forhåndsgodkjenning av NRKs medie-tjenester, hvor våre synspunkter er utdypet nærmere (vår ref. 201001378).

FADs vurderinger og innspill baseres i hovedsak på hensynene knyttet til viderebruk av offentlig informasjon og tjenesteutvikling og innovasjon på nye digitale plattformer. Vi

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Anne Kristine Hage
22 24 48 51
akh@fad.dep.no

går ikke inn i hver enkelt tjenestetype eller vurdering, men påpeker enkelte problemstillinger som vi mener er prinsipielt viktige i denne sammenhengen og som vi mener departementet (KUD) bør være oppmerksomme på i den videre oppfølgingen av rapporten.

2. Medietilsynets gjennomgang og vurdering

Rapporten vurderer altså om de 120 tjenestene kan sies å ligge innenfor NRKs allmennkringkasteroppdrag.

Vi har merket oss at av de 120 tjenestene som er gjennomgått og vurdert, er det kun tjenesten *ut.no* (NRK og Den norske turistforening) som anses å ligge utenfor allmennkringkasteroppdraget. Medietilsynets vurdering begrunnes blant annet i at tjenesten er uten redaksjonell tilknytning til bestemte programmer og er *vesensforskjellig* fra NRKs tradisjonelle allmennkringkastingsvirksomhet. De viser også til kravet om redaksjonell uavhengighet, og behovet for at NRK verner om sin troverdighet og integritet overfor politiske, økonomiske eller ideologiske interesser, gitt at DNT er en kommersiell aktør.

Vi merker oss også at tilsynet konkluderer at tjenesten *yr.no*, som er et samarbeid mellom NRK og Meteorologisk institutt, kan inngå i NRKs allmennkringkasteroppdrag, blant annet med utgangspunkt i koblingen til demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet, og den forankringen værmeldinger har i NRKs tilbud på radio og fjernsyn. Vurderingen knytter seg både til tematisk relevans for NRKs allmennkringkasteroppdrag og til spørsmålet om samarbeidet mellom NRK og MI er i tråd med NRKs *vedtekter*, hvor en av risikoene for den redaksjonelle uavhengigheten er hvorvidt "samarbeidet gir eksklusive rettigheter til NRK". Selv om det kan argumenteres for at dette samarbeidet ikke er i strid med NRKs vedtekter, er vi særlig oppmerksomme på at samarbeidet har vært oppfattet som problematisk for andre eksterne aktører, som har ønsket tilgang til MIs tjenester og data på like vilkår som NRK. Vi mener det er viktig at NRKs *vedtekter* tar høyde også for at NRK i slike samarbeidskonstellasjoner ikke forringer andre aktørers tilgang til informasjon eller tjenester.

Selv om NRK og MI samarbeider både om redaksjonelt innhold og om formidling av værdata, mener Medietilsynet at dette samarbeidet er uproblematisk. Dette begrunnes med at værdata er rene faktaopplysninger og ikke står i fare for å bli påvirket av eventuelle politiske, ideologiske og økonomiske interesser MI måtte ha. I tillegg viser Medietilsynet til at det heller ikke er kommersielle tjenester på *yr.no*, eller henvisning til egne eller andres tjenester, og at *yr.no* derfor kan betegnes som en ikke-kommersiell tjeneste.

Medietilsynet mener *etter en helhetsvurdering* (vår utheving) at samarbeidet mellom NRK og MI bare i begrenset grad setter NRKs redaksjonelle uavhengighet i fare.

Uten å gå konkret inn i Medietilsynets vurdering om at tjenester som yr.no går ut over NRKs allmennkringkasteroppdrag, eller om tjenesten er å anse som kommersiell, som er opp til konkurransemyndighetene å vurdere, vil vi peke på de utfordringene disse utviklingstrekkene aktualiserer, særlig knyttet til et innovasjons- og tjenesteperspektiv. Vi viser her til viderebruksdirektivet, som er gjennomført i norsk rett gjennom bestemmelser i den nye offentlighetsloven som trådte i kraft den 1. januar 2009.

Etter de nye viderebruksbestemmelsene gjelder det et ikke-diskrimineringsprinsipp for tilgang til og viderebruk av offentlig informasjon. I første omgang vil dette gjelde data fra Meteorologisk institutt. Tjenestene fra yr.no og værdata fra MI bør være tilgjengelige på like vilkår for andre aktører enn NRK. Det samme gjelder tjenester som trafikk, hvor det er et samarbeid mellom Ruter, Trafikanten og Statens vegvesen.

Når det gjelder vurderingen av NRKs virksomhet på eksterne nettsider som YouTube og Facebook, mener Medietilsynet at denne type virksomhet blant annet kan gjøre NRK allment tilgjengelig, og finner at disse tjenestene eller praksisen kan inngå i NRKs allmennkringkasteroppdrag.

Vi deler denne vurderingen og mener det kan bidra til å styrke befolkningens bruk av digitale tjenester og dermed skape muligheter for et innovativt marked og etterspørsel etter nye digitale tjenester.

Når det gjelder tjenester som inngår som *mobiltjenester som er en del av redaksjonell virksomhet* (sms-tjenester, varslingstjenester og quiz), vurderer tilsynet tjenestene som en del av den redaksjonelle virksomheten. Det uklare skillet mellom NRKs Aktivums virksomhet og allmennkringkastingsvirksomheten gjør disse tjenestene problematiske. Det strider mot kravet om å utvise særlig vaksomhet med å tilby innhold som utsetter publikum for kommersielt press. Tilsynet konkluderer med at NRKs tjenester ikke kan inngå i allmennkringkasteroppdraget dersom NRK har inntekter knyttet til disse tjenestene. Vi støtter denne konklusjonen.

Vi vil presisere at det også må tas hensyn til viderebruksdirektivet slik det er nedfelt i offentlighetsloven og at det må tas konkurransemessige hensyn. Det tilsier en størst mulig etterstrebelse av likebehandling av aktørene. NRK, som en stor og viktig aktør i den norske medie- og innholdsmarkedet, har et ansvar for at data som kan danne grunnlag for verdikjende tjenester, er tilgjengelige også for andre aktører på like vilkår.

Til slutt vil vi trekke frem følgende, knyttet til Medietilsynets *generelle betraktninger*, avslutningsvis i rapporten:

Tilsynet viser til utviklingen av nye digitale medieplattformer som igjen gir nye formidlingsmuligheter og muligheter for utveksling av informasjon, dialog og samarbeid med eksterne organisasjoner. Det at NRK utnytter disse mulighetene, gjør at de kommer i konflikt med kravene som stilles til NRKs allmennkringkasteroppdrag,

særlig når det gjelder krav til redaksjonell uavhengighet og krav til at virksomheten skal være ikke-kommersiell.

Tilsynet mener det ikke fremgår tydelig av vedtektene at NRK skal utnytte mulighetene på nye plattformer, heller ikke hvordan NRK kan utnytte disse mulighetene og samtidig ivareta eksisterende krav til allmennkringkasteroppdraget. Til slutt viser tilsynet til at vedtektene bruker teknologispesifikke begreper, som radio og fjernsynstilbud og ”sendinger”, ”programmer” og programtilbud”, noe som gjør at vedtektenes beskrivelse av NRKs oppdrag på nye plattformer jevnlig bør revurderes og oppdateres.

Vi støtter opp om tilsynets betraktninger og ser behovet for at dette vurderes i den videre oppfølgingen.

Med hilsen

Marianne Hauan Molstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver